

Datum

2024-05-17

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-483

Yttrande

Till

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

**Remiss Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
- Förslag till införande av gränsvärden för
klimatdeklarationer av byggnader
LI2023/02459**

Sammanfattning

Malmö stad är generellt sett mycket positiv till förslagen som presenteras i Boverkets rapport och tillstyrker samtliga förslag. Malmö stad har dock synpunkter på bland annat föreslagna nivåer på gränsvärden, vilka typ av byggprojekt som inkluderas i krav på klimatdeklaration och när i tid som kraven bör börja gälla.

Yttrande

Malmö stad är generellt sett mycket positiv till samtliga förslag som presenteras i Boverkets rapport och tillstyrker förslagen i remissen. Malmö stad vill dock understryka följande:

Förslag till nivåer för gränsvärden 2025

Malmö stad anser att det är positivt att införa gränsvärden i enlighet med vad som föreslås i Boverkets rapport. Att i ett första steg införa gränsvärden för samma moduler enligt standarden som dagens klimatdeklarationer omfattas av kommer också att underlätta övergången till kravsatta nivåer. Det är även positivt att man avser utöka antalet byggedelar som ska ingå i klimatdeklarationen, då det därmed blir en större del av byggnaden som medräknas. Malmö stad anser dock att gränsvärdena som föreslås borde vara lägre redan från 2025 då föreslagna gränsvärden för nybyggnation är högre än vad som krävs för en hållbar klimatutveckling och vad som redan idag är möjligt för branschen. Det finns ett stort antal byggprojekt där ett aktivt klimatarbete under projektering och produktion gjort att klimatpåverkan ligger långt under föreslagna gränsvärden. Boverkets utredning visar också att de mest kostnadskänsliga byggaktörerna kan klara de föreslagna gränsvärdena med byggprodukter som redan finns på marknaden idag. Vidare visar Boverkets scenarioanalyser att byggprodukters

klimatpåverkan stadigt minska de kommande åren, även när avskiljning och lagring av koldioxid inte räknas in i scenariot. Boverket konstaterar vidare att ”det kan byggas kostnadseffektivt redan idag, med en betydligt lägre klimatpåverkan än det föreslagna gränsvärdet”. Därmed anser Malmö stad att det hade varit gynnsamt för branschen, kommuner samt klimatomställningen med skarpare gränsvärden.

I de föreslagna gränsvärdena för nybyggnation inkluderas även byggdelarna installationer och invändiga ytskikt. Detta är positivt då det gör att det på sikt kommer att skapas ett ökat tryck på producenter av dessa byggdelar. En utmaning idag är att endast ett fåtal aktörer har tagit fram specifika klimatdata på sina produkter, särskilt vad gäller installationsprodukter. Att ta fram specifika klimatdata är dock tidskrävande och kostsamt. Schabloner kommer därför med stor sannolikhet att användas i hög utsträckning under de närmsta åren. Det är därför förvånande att det i bakgrundsrapporten ”Referensvärden för klimatpåverkan vid uppförande av byggnader. Version 3, 2023” Bilaga 4, kapitel 3.2. ”Uppskattning av schablonvärde utan klimatberäkningar” anges att de schabloner för installationer (byggdel 8) som presenteras i rapporten bygger på endast sju genomförda klimatberäkningar av flerbostadshus och kontorshus. Utifrån dessa har antaganden sedan gjorts för att ta fram schabloner även för skolor, förskolor och specialbostäder. Det är enligt Malmö stad olämpligt att lagstadgade gränsvärden påverkas av schabloner baserade på ett så pass bristfälligt underlag. Malmö stad anser att Boverket snarast bör ta fram ett fördjupat och breddat underlag för fastställande av schabloner och nedbrutna schablonvärden.

Klimatdeklaration vid ombyggnad och tillbyggnad 2027

Malmö stad ställer sig positiv till utredningens förslag att krav på klimatdeklaration införs även för ombyggnationer. Malmö stad hade dock önskat att även tillbyggnader hade inkluderats i utredningen och med krav på att klimatdeklareras då det vore positivt för branschens klimatarbete. Krav på klimatdeklaration vid tillbyggnation bör därför, enligt Malmö stad, läggas till i utredningens förslag och implementeras tillsammans med kravet för ombyggnad år 2027. I den bästa av världar ser Malmö stad att ombyggnad såväl som tillbyggnad inkluderas i regelverket för klimatdeklaration redan 2025, detta då en stor del av de byggarbeten som sker just nu är kopplade till just renovering och ombyggnad av befintlig bebyggelse.

Malmö stad förstår utredningens resonemang kring att inkludera även klimatpåverkan från avfallshantering vid klimatberäkning av ombyggnation, som ett sätt i att skapa incitament för ökad resurshushållning. Det är dock Malmö stads mening att incitament kopplat till klimatberäkningar inte borde krävas, då branschen redan idag har lagkrav som borde skapa en hög grad av resurseffektivitet vid rivning och ombyggnation (PBL kap 10 §6). Utökade resurser för tillsynsmyndighet att granska rivningsplaner för att

säkerställa att detta lagkrav efterföljs vore ett mer effektivt tillvägagångssätt för att öka resurshushållning inom byggbranschen, genom bevarande, återbruk och högvärdig materialåtervinning vid både ombyggnationer och rivningar.

Angående förslag om tillsyn

Malmö stad är enig med remissförslaget om att tillsynsrollen fortsatt ska ligga på Boverket och att byggnadsnämndens roll även fortsättningsvis ska vara begränsad till att inom ramen för bygglovsprocessen informera och att få bekräftelse på att klimatdeklaration är registrerad, inför slutbesked. Under sådana förutsättningar innebär förslaget inte att några resurskrävande moment tillkommer för byggnadsnämndernas del, även om ett visst behov av ökad rådgivning kan förväntas.

Ett regelverk som inkluderar hela byggprojektet

Oaktat missivets kommentar att vissa delar i förslaget inte ska ingå, anser Malmö stad att det vore gynnsamt, inte minst för klimatomställningen att skyndsamt införa ytterligare moduler samt gränsvärden som inbegriper hela livscykelperspektivet förslagsvis redan i ett första steg och inte avvakta till år 2027.

Malmö stad vill även ta tillfället i akt att framföra vikten av att bredda regelverket så att hela byggprojekten inkluderas, inte enbart byggnaden, då det idag saknas system för att inkludera anläggnings- och markarbeten. Anläggnings- och markarbeten är en stor del av kommunens verksamhet samt del av växthusgasutsläppen. För den verksamhet som bedrivs inom en kommun kopplat till både ombyggnation i befintlig miljö och anläggande av allmän platsmark inom exploateringsområden är Trafikverkets verktyg för klimatkalkyl svårt att applicera. Som en del av Boverkets uppdrag som myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende ser Malmö stad att myndigheten bör ta fram en klimatdatabas samt beräkningsanvisningar som kan användas för anläggnings- och markarbete. Ett sådant verktyg hade skapat nationella riktlinjer och ett system för likvärdiga bedömningar.

Övrigt

I remissen har Boverket identifierat ett behov att förtydliga vilka totalförsvarsbyggnader som är undantagna krav på klimatdeklaration. Malmö stad instämmer i behovet av förtydligande på denna punkt. Vidare ser Malmö stad att Boverkets vägledning kommer att behöva utökas och förtydligas om remissens förslag genomförs. Detta gäller framför allt de tillkommande delar som gäller hela livscykelperspektivet och som inte omfattas av dagens klimatdeklarationer.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]